

בעניין כשרות שאינה מאת רבנות מוסמכת

להוי ידוע כי בעל עסק המציג עצמו ככשר באמצעות תעודת השגחה מגוף השגחה אלטרנטיבי ללא שיש בידו תעודת הכשר כחוק מטעם הרבנות המקומית, עובר על חוק איסור הונאה בכשרות.

ועדת הכשרות הארצית שעל יד הרבנות הראשית לישראל דנה בתאריך ט' טבת תשס"ח (18.2.07) בריבוי גופי ההשגחה פרטיים שאינם מוסמכים. על פי דיווחי המפקחים, פעמים שגופים שונים המציגים עצמם כ"בד"ץ" מעניקים תעודות לבתי עסק תוך הצגתם כ"כשרים למהדרין / חלק / גלאט" ומצגים אחרים, בעוד שרמת הכשרות בפועל אינה עונה על דרישות למהדרין ולעיתים אף לא עונה על דרישות כשרות בסיסיות, לרבות חוסר נוכחות של משגיחים, 'בישול נוכרים', שימוש בבשר שאינו 'חלק', שימוש במוצרים המכילים א. חלב נכרי וכדומה.

לעיתים, תעודות שכאלו מוצגות בבתי עסק כתוספת לתעודת הכשר מטעם הרבנות המקומית ברמת כשרות רגילה בלבד, כך שנוצר הרושם כי הכשרות במקום היא ברמת כשרות למהדרין בעוד שבפועל אין הדבר כן. לאור קבלת תלויות רבות מאת צרכנים שהוטעו באופן זה - הוחלט שהצגת תעודה של גוף לא מוסמך המגדיר את רמת הכשרות בבית העסק כ"מהדרין", "גלאט", "חלק" וכדו' בשונה מרמתה המוגדרת בתעודת הכשר מטעם הרבנות המוסמכת - מהווה הטעיה של הציבור ברמת הכשרות הנהוגה במקום, ותהווה עילה לשלילת אישור הכשרות (לאחר התראה).

מצ"ב מדיניות האכיפה של הרבנות הראשית לישראל כלפי בתי אוכל המחזיקים בתעודת הכשר רגילה מטעם הרבנות המקומית אולם מוצגים ככשרים למהדרין :

1. הרבנות הראשית מוסמכת לקבוע דרגות כשרות שונות, ובכלל זה דרגת כשרות למהדרין. סמכות זו הוכרה גם בפסיקת בית המשפט.
2. אין מקום לאבחנה בין מצגים כשרותיים שונים אשר תכליתם הינה הצגת בית האוכל בעיני הציבור ככשר ברמת כשרות מהודרת, כגון: למהדרין, גלאט, בד"ץ וכד'. המדיניות דלהן מתייחסת לכלל מצגים אלו באופן זהה.
3. לרבנות מקומית המעניקה שירותי כשרות מהודרת, נתון שיקול דעת האם **להתנות** הצגת בית עסק ככשר ברמת כשרות מהודרת, בקיומה של תעודת הכשר למהדרין מטעם הרבנות המקומית בבית העסק.
4. במקומות בהם הרבנות המקומית אינה רואה לנכון להציב תנאי כאמור, או שאינה ערוכה להעניק שירותי כשרות למהדרין, לא יינקטו הליכים כנגד בתי עסק המחזיקים בתעודת הכשר מטעם הרבנות ברמת כשרות רגילה, ומציגים עצמם ככשרים ברמת כשרות מהודרת באמצעות תעודה מגוף השגחה פרטי. במקרים אלו, הרבנות המקומית מחויבת לפקח באמצעות הגורמים הפועלים מטעמה, קרי – משגיחי ומפקחי הכשרות, שאכן בית העסק עומד בתנאים המהותיים של כשרות למהדרין בהתאם לנהלי הרבנות הראשית לישראל, וכי מצג הכשרות המהודרת אינו סותר את רמת הכשרות הקיימת בפועל בבית העסק, באופן שעשוי להטעות את הציבור.
5. ככל שיימצא בין על ידי נציגי הרבנות הראשית ובין על ידי נציגי הרבנות המקומית כי מצג הכשרות המהודרת אינו עולה בקנה אחד עם רמת הכשרות בפועל בבית העסק, הרי שעל

הרבנות המקומית לדרוש מבעל בית העסק להסיר את מצג הכשרות המהודרת, תנך נימוק הסיבה, ולהתרות בו. במידה ובעל העסק יסרב לפעול כאמור, תהא זו עילה ראויה להסיר את תעודת ההכשר של הרבנות המקומית מבעל העסק בגין הטעית הציבור לגבי רמת הכשרות, והרבנות המקומית נדרשת לפעול לכך.

6. מבלי לגרוע מן האמור לעיל, ככל שבחרה הרבנות המקומית להתנות מצג כשרות מהודרת בבית עסק בתעודת הכשר למהדרין מטעמה, היא מחויבת לנהוג בשוויוניות כלפי כלל בתי העסק הפועלים בתחומה.

7. ככלל, לרב מקומי אין סמכות להתערב בזוהות גוף ההשגחה הפרטי שעמו מתקשר בית עסק ואשר מופיעה מטעמו תעודת השגחה בבית העסק, אלא אם הרב המקומי החליט על סמך מידע עובדתי מבוסס כי גוף ההשגחה חורג מן הנורמות המצופות בתחום הכשרות המהודרת, או שיצאה הודעה שכזו מטעם הרבנות הראשית לישראל.

8. מבלי לגרוע מן האמור לעיל, גם במקומות בהם מתאפשר לבעל עסק להציג את העסק ברמת כשרות מהודרת ללא תעודת הכשר למהדרין מטעם הרבנות המקומית, הוא לא יעשה זאת על דעת עצמו אלא באמצעות גוף השגחה פרטי בלבד.

9. יודגש, כי האמור לעיל הוא בכפוף לכך שברשות בית העסק תעודת הכשר כדין ברמת כשרות רגילה, מטעם הרבנות המקומית. הצגת בית עסק ככשר מטעם גוף השגחה פרטי ללא תעודת הכשר מהרבנות המוסמכת, מהווה עבירה על החוק.

10. נוהל זה יחול על כל בתי האוכל לסוגיהם השונים.

- **נותני ההכשר מתבקשים להביא לידיעת בעל עסק כי הוא נדרש להתחייב בכתב לכך שהמצג הכשרותי של בית העסק יהא תואם לרמת הכשרות המופיעה בתעודת ההכשר שניתנה לו מאת הרבנות המקומית המוסמכת, וכל שינוי מחייב אישור מפורש. אי עמידה בכך מהווה הפרת נהלי כשרות ומהווה עילה לשלילת אישור הכשרות.**